

Fra: Johnny Nordstrøm (nordstromjohnny@gmail.com)

Sendt: 07.01.2019 10:52:40

Til: Hordaland Fylkeskommune - Postmottak

Kopi:

Emne: Miljøpris

Vedlegg:

Jeg jobber på lageret til Tine i Bergen.

Den som definitivt fortjener 1 pris i år er Matsentralen i Bergen/Hordaland. Etter at de åpnet, har Tine kastet betydelig mindre mengder mat (maten ville blitt sendt til Hamar, der den blir omgjort til grisefor. Tror eg)

Nå blir maten fordelt lokalt i Hordaland til vanskeligstilte. Ett Kinderegg. Mindre transport, bekjemper fattigdom, redusere matsvinn og mye mer. Bedre for miljøet og bedre for lommeboken.

Matsentralen er kjempe viktig for Hordland og Miljøet. Matsentralen hjelper andre hjelpeorganisasjoner med mat. Ett NAV i krigen for miljøet og mot fattigdom.

;-)

Mvh

Johnny

Fra: Kathy Ainul Møen (kathy.ainul@gmail.com)

Sendt: 15.01.2019 11:22:18

Til: Hordaland Fylkeskommune - Postmottak

Kopi: Grete Kathrine Jacobsen; Knut O. J. Ims; aase møller (aasemh04@yahoo.com); beata@adamka.eu; Gjerstad, Berit

Emne: «Miljøprisen, 2018/17312»

Vedlegg: Miljøpris til Bhanu.docx

God formiddag!

Vedlagt forslag til miljøprisen fra oss, Bærekraftig Liv Ulset. Vi kan gjerne bidra dersom det er flere spørsmål/behov for informasjon.

Med vennlig hilsen

Kathy Møen, på vegne av Bærekraftig Liv Ulset

Miljøpris til Bhanumathy Natarajan

Bhanumathii Natarajan har drevet aktivt og svært målrettet miljøarbeid i Bergensområdet i mange år. Hun er opprinnelig fra India, utdannet biolog, og har bodd i Norge i over 20 år. Med sin utdanningsbakgrunn innenfor etnobotanikk har hun vært en usedvanlig kunnskapsrik og engasjert miljøaktivist. Bhanu har gjennom ord og handling fremmet et grønt skifte lenge før det ble politisk korrekt å snakke om det. Sammen med Åse Møller-Hansen startet hun «*Grønn framtid i Åsane*» i 2012. Grønn framtid i Åsane har blant annet arbeidet med å engasjere og bevisstgjøre barn om å ta vare på miljøet ved å snakke om naturen, plante bærbusker, frukttrær og grønnsaker i barnehager og på skoler.

Bhanumathi har besøkt mange barnehager og skoler i Bergensområdet og samarbeidet med lærere også i andre bydeler enn Åsane, blant annet Slettebakken skole. I nært samarbeid med lærere og førskolelærere har Bhanu holdt foredrag om tema som biomangfold, matkultur og insekter. Hun har fått barna til å lage plakater og male bilder av bier, humler og biomangfold, noe som har resultert i fargerike utstillinger på biblioteket i Åsane, på Bergen rådhus og på Hardangerakademiet for fred, utvikling og miljø.

Bhanumathi har også skrevet flittig i Bergensavisen, Åsane Tidende og Bergens Tidende om behovet for å tenke på jorda vår som vår viktigste ressurs.

Bhanu er den naturlige leder av organisasjonen «*Bærekraftige Liv på Ulset*». Bærekraftige Liv på Ulset har sammen med *Åsane frivillighetssentral* stått i spissen for å ta vare på naturområder i Åsane, for eksempel aksjonen «*La Åstveitskogen Leve*». Gjennom Bærekraftige liv på Ulset har Bhanumathi, ofte i samarbeid med Åse Møller-Hansen arrangert vegetarmatkurs 2-3 ganger i året gjennom en årrekke. Disse kursene er også svært populære og samler mange interesserte som på denne måten får meget praktisk innføring i hvordan en kan lage nydelige og fullverdige vegetarretter. Bhanu har også holdt disse populære kursene i Jondal og under økoveka i Førde. Også mange ungdommer har fått glede av Bhanumathi sine matkurs, på ungdomshuset U82 på Ulset, i Rolland juniorklubb og på kokkelinjen på Åsane videregående skole. Bærekraftig Liv på Ulset har gjennom flere år også arrangert andre aktiviteter, som «*Grønt marked*» og «*Klesbyttedag*» på ungdomshuset U82 på Ulset.

Bhanumathi sin iherdige og frivillige innsats over mange år bør verdsettes. Vi i Bærekraftig Liv Ulset vil gjerne nominere Bhanumathi Natarajan til denne prisen og mener at hun er en absolutt verdig kandidat.

Fra: Tonje Liverød (tonjelive@gmail.com)
Sendt: 15.01.2019 12:21:42
Til: Hordaland Fylkeskommune - Postmottak
Kopi:
Emne: Miljøprisen, 2018/17312
Vedlegg:

Hei!

Jeg ønsker å nominere Invertapro til Miljøprisen for Hordaland.

Invertapro er en oppstartsbedrift som holder til på Voss. De har siden 2015 jobbet for å etablere en ny industri i Norge - nemlig produksjon av insekter. Dette høres kanskje merkelig ut, ettersom insekter ikke er en vanlig del av norsk kosthold, men det er mange grunner til å satse på insektproduksjon også i Norge.

Først og fremst kan man jo trekke fram behovet for nye, bærekraftige ingredienser i for eksempel fiskefôr til akvakulturen. Det har blitt sagt at Norge skal leve av fisk når oljeeventyret før eller siden tar slutt, og det satses derfor på en storstilt økning i produksjonen fra oppdrettsnæringen i Norge. Dersom man skal få til denne økningen trenger man mer bærekraftige ingredienser for å føre fisken. Opprettsfisk føres i dag med blant annet fiskemel. Effekten av kraftig prisøkning på fiskemel de siste årene kombinert med økt bekymring for overfisking knyttet til produksjonen av fiskemel, har ført til økende behov for alternative ingredienser. Et av alternativene som nå er utbredt er bruk av planteprodukter som soya, men også denne ingrediensen er det knyttet store bærekraftutfordringer til. Produksjon av soya krever store landarealer, mye vann og er ofte assosiert med bruk av mye plantevernmidler. Dette ofte går på bekostning av naturlig vegetasjon, som regnskog, og urbefplkning, og medfører et betydelig klimafotavtrykk.

Et alternativ til både soya og fiskemel er bruk av insekter i føret. Insekter har høyt proteininnhold, og ettersom insekter er en naturlig del av kosten for mange fiskearter, er dette et godt alternativ, noe som også er dokumentert av forskning gjort av NIFES i Bergen. I tillegg til å egne seg naturlig godt som fiskefôr, er produksjon av insekter svært bærekraftig. Insekter kan nyttiggjøre seg av organiske avfallsressursser som ellers har liten verdi, og oppsirkulere næringsstoffene til høykvalitets protein. Kombinert med at insekter krever svært lite areal og vann for produksjon, er det samlede klimafotavtrykket svært lite i sammenlikning med tilsvarende føringredienser. I tillegg til a insektproduksjon kan møte en økende utfordring i akvakulturen, som har en sentral rolle på Vestlandet, kan insekter også brukes direkte som mat til mennesker. Selv om insekter per dags dato ikke er en naturlig del av norsk kosthold, vil insekter og andre nye matingredienser få en stadig viktigere rolle i kostholdet vårt, som konsekvens av klimaendringer og økende innsats for å skape et bærekraftig samfunn.

Invertapro startet produksjon av insekter på Voss i 2017, og var de første til å tilby norskprodusert insektsnack og insektgjødsel på norske markedet. I dag produserer de insekter av typen melbille til menneskelig konsum. Samtidig som de kontinuerlig øker produksjonen av melbiller for å møte økende etterspørsel og interesse arbeider de med utvikling av en ny insektart, som er tiltenkt som føringrediens til akvakulturen. I tillegg til å selge tørkede melbiller som snacks, selges også insektenes avføring, kjent som frass, som et naturlig gjødselprodukt. Insektproduksjon sørger derfor for optimal utnyttelse av ressursser, ettersom hele insekter og frass er det eneste som produseres i prosessen, og man derfor ikke får noen avfallsprodukter. Invertapro sørger altså for å gjøre organiske avfallsprodukter om til høyverdige produkter, og er et eksempel på sirkulær økonomi i praksis!

I løpet av 2018 har Invertapro doblet produksjonen av melbiller, og jobber hardt for å bane vei for en helt ny industri i Norge. Når Invertapro nå er med på å etablere denne industrien i Norge, setter de også Hordaland på kartet for nytenking og innovasjon innenfor miljøtekniske løsninger for en mer bærekraftig framtid. Dette er en industri som vi absolutt trenger her i Norge, og jeg mener derfor at Invertapro fortjener Miljøprisen for Hordaland.

Kontaktinfo Invertapro:
Alexander Solstad Ringheim
+47 417 243 83
alexander@invertapro.com
invertapro.com
Med vennlig hilsen
Tonje Liverød

Fra: Eikeland Jon V.

Sendt: 15. januar 2019 12:36

Til: 'hfk@hfk.no' <hfk@hfk.no>

Kopi: 'Tale.Halsor@hfk.no' <Tale.Halsor@hfk.no>; Hauge Gisle <Gisle.Hauge@fjordkraft.no>

Emne: Miljøprisen, 2018/17312

Riktig god dag,

Ettersom det står på nettsiden deres at alle kan foreslå kandidater til prisen er jeg freidig nok til å foreslå min egen arbeidsgiver Fjordkraft. Nærmere bestemt Fjordkrafts klimaløfte, «Klimanjaro», der vi lover at våre leverandører skal være klimanøytrale fra og med 2019.

Det må leverandørene bli ved bruk av FNs tre-trinns-metode der de

- kartlegger egne klimagassutslipp
- kutter det som er mulig å kutte
- og kompenserer for restutslippene

Jeg foreslår «Klimanjaro» fordi dette er et klimatiltak som kan gjenskapes i ethvert selskap og i enhver næring verden over, noe også FN har anerkjent ved å tildele Fjordkraft FNs klimatiltakspris for 2018. Et problem som akselererer krever løsninger som gjør det samme, og hvis flere stiller det samme kravet til sine leverandører vil vi få en dominoeffekt som virkelig monner. Så langt har 121 leverandører akseptert vårt krav om klimanøytralitet. «Klimanjaro» vil dermed føre til at det kuttes eller kompenseres for minimum 60.000 tonn CO₂-ekvivalenter i 2019. Det tilsvarer nesten 7 prosent av Norges totale klimagassutslipp fra 2016 til 2017, og er mer enn 100 ganger enn det Fjordkraft kan kutte alene. Se for dere effekten hvis flere selskaper tar sats og stiller det samme kravet til egen verdikjede!

MER OM KLIMANJARO

«Klimanjaro» er Fjordkrafts klimaløfte: Vi lover at våre leverandører skal være klimanøytrale. Sammen skaper vi en klimavennlig verdikjede.

Et problem som akselererer (menneskeskapte klimaendringer) krever løsninger som akselerer. Verden trenger praktiske klimatiltak som er skalerbare. Derfor har vi stilt krav om klimanøytralitet til våre leverandører. Hvis flere bedrifter stiller samme krav vil vi se en dominoeffekt som overgår effekten av alle andre klimatiltak.

Klimanøytralitet handler ikke om nullutslipp, men om å redusere eget klimaavtrykk, kombinert med kjøp av godkjente klimakvoter. For å unngå å bli del av en metodediskusjon benytter vi FNs metodikk og definisjon av klimanøytrale virksomheter.

Vi ønsker å være et eksempel til etterfølgelse. Derfor er en enkel, trestegs oppskrift for å bli klimanøytral, og maler bedrifter kan bruke for å stille krav til egne leverandører, tilgjengelige på våre nettsider. Hvis vi sammen skaper et marked der klimanøytralitet er standarden, har vi virkelig gjort en innsats som monner. På veien mot målet gjør vi klimanøytralitet til et konkurransefortrinn både for oss selv, leverandørene våre og alle andre som stiller de samme kravene.

«Klimanjaro» på video. Vi har oppsummert Fjordkrafts klimaløfte i korte animasjonsvideoer. Tre av disse er

tilgjengelig her:

Samfunnsansvar og konkurransefortrinn

Navneforklaring og metode

Togradersmålet og dominoeffekt

Anerkjent av FN. «Klimanjaro» er et av 15 klimainitiativ som kan smykke seg med FN-utmerkelsen Momentum for Change Lighthouse Activity 2018. Kunngjøringen av FNs klimatiltakspris for 2018 fant sted under Klimauken i New York den 27. september. Tildelingen fant sted under klimatoppmøtet i Katowice 11. desember 2018.

Kort om prisen:

The Momentum for Change initiative, spearheaded by UN Climate Change, shines light on some of the most

innovative, scalable and practical examples of what businesses, governments and organizations across the globe are doing to combat climate change. Selected initiatives, called 'Lighthouse Activities,' demonstrate the unprecedented amount of climate action happening around the world.

Vennlig hilsen,

Jon Vaag Eikeland

Kommunikasjonsrådgiver

Mob: +47 452 43 496 | E-post: jon.eikeland@fjordkraft.no

Fjordkraft Kundeservice: 23 00 61 00 (08-20)

Strøm: www.fjordkraft.no Mobil: www.fjordkraftmobil.no

Fra: Eikeland Jon V. (Jon.Eikeland@fjordkraft.no)

Sendt: 15.01.2019 12:53:08

Til: Hordaland Fylkeskommune - Postmottak

Kopi: Tale Halsør

Emne: SV: Miljøprisen, 2018/17312

Vedlegg:

Hei igjen.

Jeg må få rette meg selv: Det skal være 127 klimanøytrale leverandører, ikke 121 som jeg skrev i e-posten under.

Ha en fin dag!

Vennlig hilsen,

Jon Vaag Eikeland

Kommunikasjonsrådgiver

Mob: +47 452 43 496 | E-post: jon.eikeland@fjordkraft.no

Fjordkraft Kundeservice: 23 00 61 00 (08-20)

Strøm: www.fjordkraft.no Mobil: www.fjordkraftmobil.no

Fra: Lars Ove Kvalbein (lars.ove.kvalbein@gmail.com)

Sendt: 16.01.2019 20:26:45

Til: Tale Halsør

Kopi:

Emne: Miljøprisen Hordaland 2019

Vedlegg:

Hei!

Nominerer Besteforeldrenes klimaaksjon Bergen og omegn til Miljøprisen.

Begrunnelse:

En aktiv, utholdende og viktig stemme i klimakampen i Hordaland!

Beste hilsen

Lars Ove Kvalbein

Fra: Martin Skadal (martin@worldsavinghustle.com)

Sendt: 16.01.2019 13:06:56

Til: Tale Halsør

Kopi:

Emne: Re: Miljøprisen, 2018/17312

Vedlegg:

litt usikker nå på om man kunne nominere lokallag. Isåfall vil jeg snu den og nominere... meg selv? Om det går an hahah... nå føler jeg dette ble en liten komedie av mailutveksling. Men sånn er det vell litt når man gjør så mye. Jeg tviler å nominere seg selv er nok til en pris, men kan da nevne superkort aktuelle ting om det er aktuelt:

2018 var året hvor jeg ble superaktiv for ulike verdensproblemer, med fokus på naturen, dyrene og mennesker.

Jeg er gründer og fulltidsaktivist.

- Er frivillig i 15+ organisasjoner
- Lokallagsleder for 4 organisasjoner
- Grunnlegger og leder i World Saving Hustle
- Nestleder i Norsk Vegansamfunn
- Reiser nå rundt i Norge og holder gratis foredrag og workshops
- Har vært i debatt med ulike profiler, som ordføreren i Oslo, TINE sin klima og miljøansvarlig, en professor og en artist.
- Lever 90% zero waste, grønn vegansk livsstil og minimalist
- Dokumenterer livet på sosiale medier, med over 25 000 følgere (www.instagram.com/skadal)

Mvh

Martin Skadal

On Wed, Jan 16, 2019 at 12:59 PM Martin Skadal <martin@worldsavinghustle.com> wrote:

Hei,

Veldig tilfeldig forslag til nominasjon her, men absolutt verdt det. Jeg leder en nystartet frivillig organisasjon, som startet i Bergen, og vi er nå på utgikk etter samarbeid og økonomisk støtte lokalt til prosjekter i 2019 som vil hjelpe oss med arbeidet vi gjør i fylket. På let etter det fant jeg denne miljøprisen i siste liten, og vil gjerne nominere teamet vi har i bergen, nemlig WSH Bergen. (World Saving Hustle Bergen).

Teamet vårt i Bergen har arrangert enormt med søppelryddinger, men best av alt, så har de inspirert utrolig mange til å ta grønnere valg i hverdagen. For første gang i historien, så arrangerte WSH Bergen "Bergen Veganfestival". En utrolig vellykket festival, som dro flere hundre mennesker til Bergen for å lære mer om grønnere matvalg i hverdagen, samt. zero waste og generelt en miljøvennlig livsstil. Dette vil vi altså forsette med hvert år, men igjen, dette er bare en liten del av hva gjengen i Bergen har gjort. Hver mnd møtes de for å ha fredlige demonstrasjoner på Torgalmeningen, hvor de prater med forbipasserende om ulike verdensproblemer vi må ta tak i - veldig ofte relatert til miljø. Sist demonstrasjon var om Amazon regnskogen. Dokumentarkvelder har teamet i Bergen også arrangert, hvor vi fokuserer på å få inn målgruppen som normalt ikke kommer over info eller engasjement for klima.

I 2018 arrangerte World Saving Hustle også en norgesturnee, hvor jeg(Martin, og leder av WSH) dro helt fra Alta i nord, til Halden i sør, og holdt gratis foredrag og workshops om ulike måter å redde verden på. Veldig fokusert på en grønnere livsstil og miljøbevisste valg. Reisen gjorde jeg sammen med en vennine som hadde sitt eget prosjekt ang. plastforurensing, og sammen reiste vi i en van, ombygget til å kjøre på brukt frityr olje. Vi levde også helt zero waste på reisen, noe jeg forsåvidt gjør 90% nå også.

I år samarbeider vi med Norsk Klimanettverk om Klimafestivalen 112, og vi har eventer i hele Norge (takket være turneen vi hadde i 2018, og alle lokalgruppene vi fikk etablert da).

Hva 2019 vil bringe? Det blir spennende!

Noe av det største i 2019, er også det vi holder på å starte nå, som er et søppelplukking event hver siste søndag i måneden + et møte hver siste søndag i mnd om hvordan vi kan stoppe søppelet å havne i naturen lokalt. Dette vil bli et samarbeid med alle som har lyst å være med, mest sannsynlig de vi har samarbeidet mye med fra før som Fremtiden i Våre Hender, Naturvernstudentene, Spire, Norsk Klimanettverk, og kanskje andre aktører som BIR, kommunen og fylket? Lokalt initiativ, men som vi håper å spre til hele Norge og hele verden til slutt. Og alt startet i Bergen.

Det er til dette prosjektet vi nå søker etter samarbeid og støtte til å gjennomføre, så jeg skal videre undersøke dette nå, men tenkte da langs veien og først nominere det gode teamet i Bergen. Om de hadde vunnet prisen, så vet jeg at det hadde hjulpet utrolig mye til planene for 2019, og kanskje vi da ikke trenger noe mer økonomisk støtte. Og det ville hjulpet dem få mer kredibilitet til hjelp av større samarbeid. Sender en mer gjennomført mail ang. dette til fylkeskommunen senere. Kan nevnes at vanligvis sender jeg alle mine tekster til vårt "skriveteam" før det blir sendt ut, men ettersom fristen for dette er i dag, så sender jeg denne avgårde med en gang. Still gjerne spørsmål om noe var uklart, og gleder meg til å høre fra dere.

Tusen takk for muligheten, også snakkes vi muliggens igjen senere! Ha en fin dag videre.

Mvh
Martin Skadal
leder, World Saving Hustle

Fra: Mathew Alexander Stiller-Reeve (mast@norceresearch.no)

Sendt: 15.01.2019 22:12:40

Til: Tale Halsør

Kopi:

Emne: Miljøprisen, 2018/17312

Vedlegg:

Hei Tale,

Jeg fikk nettopp epost fra Snorre om Miljøprisen. Jeg kjenner til flere flinke og engasjerte folk som kunne ha fortjent prisen. Her er ihvertfall en nominsasjon:-)

Jeg nominerer prosjektet Plastjakten (drevet av Naturvennforbundet) til miljøprisen. Problematikken med plast i hav og miljø er et av nåtidens viktigste saker! Plastjakten baseres seg på frivillige arbeid og hjelpe til å rydde Hordalandskysten for plast. De startet opp i 2017 og har allerede samlet inn store mengder plast fra flere steder i Hordaland. Slikt arbeid er ikke bare nødvendig for å rydde kysten, men også for å heve plastsaken på dagsorden. Vi hører stadig vekk om hvor omfattende problemet er i media. Slike prosjekt som Plastjakten kan nok bruke prisen til å rekruttere flere frivillige og dekke kostnadene tilknyttet prosjektet. Vi må bruke mindre plast i samfunn, men før det skjer er Plastjakten er nøkkelen til å engasjere folk rundt denne problematikken.

Her er en artikkel fra Bygdanytt om Plastjakten. <https://www.bygdanytt.no/nyheter/i/ddedGJ/No-drar-dei-til-Osteroy-for-a-fjerneplast-i-naturen>

Mvh

Mathew

NORCE Norwegian Research Centre AS
norceresearch.no

Fra: Holmkvist, Peter (Peter.Holmkvist@avinor.no)

Sendt: 15.01.2019 22:50:08

Til: Hordaland Fylkeskommune - Postmottak

Kopi:

Emne: «Miljøprisen, 2018/17312»

Vedlegg:

Hei

Jeg vil nominere Terje Aarsand til miljøprisen.

Motivering:

Terje har i lang tid, veldig lang tid, jobbet for en bedre miljø i Bergen. Terje har under lang tid også levd med et transplantert hjerte. Dette gjør hans enestående innsats enn mer imponerende.

Til tross for store helsevansker som trolig skulle satt de fleste på hemmet, har han jobbet videre med å være primus motor i Nestunvassdragets venner og Bergen Elveforum. Disse to organisasjoner har satt fokus på at vi i samfunnet kan tilrettelegge for fortsatt liv i bekker og vassdrag som ligger inne i bykjernene. Vis vi tilrettelegger for vassdragen så vil livskvaliteten også for menneskene å høyes, dersom det tilfører noe som vi trenger. Alle liker rennende vann. Og disse små bekker og vassdrag er en av grunnfundamentene for gyteområdene til sjørreten i regionen. Når mennesket, barn, vokser opp med vassdrag lærer de seg at de fort at her finns fisk og da ogs at det finnes et bevaringsverid i disse små vassdrag. å påvirke politiske beslutninger, lese reguleringsplaner, gi innspill på disse til fordel for vassdrag, biologisk mangfold, flere sykkelveier, særlig i forbindelse med bygging av bybanen.

Jeg tror at om man begynner å nøste litt i Bergen historia, vil vi se at denne byen er en bedre by i dag, enn den skulle vært uten Terjes bidrag. Med sin sterke personlighet, sitt store engasjement, og sin store kunnskap, har ham hvert år jobbet for bedre og renere vassdrag, fjerning av vandringshinder, plantet nye tanker i styringsmakten at vann og vassdrag er en resurs og ikke en belastning.

Mvh

Peter Holmkvist

Fra: Helene Frimannslund (hfrihammer@klimastiftelsen.no)

Sendt: 16.01.2019 12:59:41

Til: Hordaland Fylkeskommune - Postmottak

Kopi: Tale Halsør

Emne: «Miljøprisen, 2018/17312»

Vedlegg:

Hei

Eg vil svært gjerne få nominere Jan-Erik Kjerpeset som kandidat til vinnar av miljøprisen 2018. Kjerpeseth har gjennom sine ulike styreverv i særleg i Bergen Havn og BKK, og gjennom si rolle som framtredeane leiar i Sparebanken Vest i regionen, vært ei svært tydeleg og viktig stemme for å få til grønn maritim omstilling. Han har mellom anna spelt ei sentral rolle for å få på plass krav til meir miljøvennlige ferjer, landstrøm til cruiseskip, tak på cruiseanløp og miljødifferensierte avgifter i havn. Dette er store klimaløft som både vil bidra til mindre klimagassutslepp og grønn forretningsutvikling for regionen, og er eit foregangseksempel på på korleis tydelege og modige leiarar i regionen kan utgjere ein stor forskjell.

Beste helsing Helene